
3.

B saila:
FORU LEGE PROPOSAMENAK

Foru Lege proposamena, Nafarroako Gobernuari eta Lehendakariari buruzko abenduaren 3ko 14/2004 Foru Legearen 68. artikulua aldatzen duena.

Nafarroako Parlamentuko Mahaiak, 2021eko martxoaren 29an egindako bilkuran, erabaki hau hartu zuen, besteak beste:

Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko Lege Organikoaren 19.1.b) artikulua aitortzen dion legegintza-ekimena erabiliz, Nafarroako Alderdi Sozialista, Geroa Bai eta EH Bildu Nafarroa talde parlamentarioek, Nafarroako Podemos Ahal Dugu foru parlamentarien elkarteak eta Ezkerra-Ezkerra talde parlamentario mistoak aurkeztu dute Nafarroako Gobernuari eta Lehendakariari buruzko abenduaren 3ko 14/2004 Foru Legearen 68. artikulua aldatzen duen Foru Lege proposamena.

Hori horrela, Legebiltzarreko Erregelamenduko 152, 153. eta 158. artikuluetan ezarritakoarekin bat, Eledunen Batzarrarekin adostu ondoren, hona ERABAKIA:

1. Nafarroako Gobernuari eta Lehendakariari buruzko abenduaren 3ko 14/2004 Foru Legearen 68. artikulua aldatzen duen Foru Lege proposamenaren izapidetzea zuzeneko eta irakurketa bakarreko izateari buruzko erabakia Osoko Bilkuraren esku jartzea, Erregelamenduko 152 eta 153. artikuluetan ezarritako berezitasunekin (10-21/PRO-00006).

2. Zuzenketak aurkezteko epe bat irekitzea, eztabaidari ekiteko Osoko Bilkuraren egunaren aurrekoaren eguerdiko hamabietan bukatuko dena. Zuzenketak Legebiltzarreko Mahaiari aurkeztu beharko zaizkio.

3. Foru lege proposamen hori Nafarroako Gobernuari igortzea, Erregelamenduko 148. artikuluan ezarritako ondorioetarako.

4. Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agintzea.

Iruñean, 2021eko martxoaren 29an

Lehendakaria: Unai Hualde Iglesias

Foru Lege proposamena, Nafarroako Gobernuari eta Lehendakariari buruzko abenduaren 3ko 14/2004 Foru Legearen 68. artikulua aldatzen duena**HITZAURREA**

Hona Nafarroako Gobernuari eta Lehendakariari buruzko abenduaren 3ko 14/2004 Foru Legearen 68. artikulua testua:

“68. artikulua. Ustelkeria delituengatik ikertutakoak.

1. Kargu publiko hautatu batek edo izendapen libreko batek modu frogagarrian jakinez gero epaitegi edo auzitegi eskudun batek auto bat eman duela, ikertuaren egoera prozesalean edo egoera parekidean jartzen duena Kode Penal indardunaren 404.etik 444.era bitarteko artikuluetan edo 472.etik 509.era bitartekoetan aurreikusitako delituak ustez egiteagatik, ulertuko du berak karguan segitzea bateraezina dela herritarrei printzipio etikoaren indarrak eta instituzioen ospe ona babesteko beharraz eman behar zaien konfiantzarekin.

2. Horrela ulertuko du, halaber, izendapen libreko goi karguen kasuan, kargutik kentzeko ahalmena duenak”.

Nafarroako Gobernuari eta Lehendakariari buruzko abenduaren 3ko 14/2004 Foru Legearen V. titulua –Etika eta gardentasuna– berritasun modura sartu zen (64. artikulutik 68.era) maiztaren 17ko 6/2018 Foru Legearen bidez, zeinak honako foru lege hauek aldatu baitzituen: Nafarroako Gobernuari eta Lehendakariari buruzko abenduaren 3ko 14/2004 Foru Legea; Nafarroako Gobernuaren kideen eta Nafarroako Foru Komunitatearen Administrazioari goi karguen bateraezintasunei buruzko azaroaren 4ko 19/1996 Foru Legea, eta Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoari buruzko uztailaren 3ko 4/2000 Foru Legea.

68. artikulua horren idazketak interpretazio-ara-
zoak eragin ditu, eta egoera bidegabean iturri izan
daiteke, bertan azaltzen diren zigor-prozesuen
korrelazioari dagokionez.

Martxoaren 30eko 1/2015 Lege Organikoaren
bidez, Zigor Kodearen azaroaren 23ko 10/1995
Lege Organikoa aldatu zen. Aldaketa horrek, bes-
teak beste, egotziaren figura desagertzea ekarri
zuen.

Oso interesgarria da lege organiko horren
zioen azalpena –zehazki, aldaketa horren zioak–
aztertzea. Izan ere, honako hau esaten da bertan:

“Horregatik, Prozedura Kriminalaren Legearen
oraingo 118. artikulua —defentsa-eskubidea arau-
zen duena— aldatzen da, eta argi eta zehazki
aitortzen da egintza zigorgarri bat gauzatu izana
egozten zaion pertsona orok egikaritu ahalko
duela bere defentsa-eskubidea, legean aurreikusitakoak
beste mugarik gabe, eta ikertutako egintza
zigorgarria egozten zaionetik zigorra azkendu
arteko denbora finkatzen da eskubide hori egikari-
tzeko denbora-tarte gisa. Defentsa-eskubidearen
oinarrizko edukia da askatasunez izendatutako
abokatu baten laguntza izatea, edo, halakorik
ezean, ofiziozko abokatu batena, zeinarekin
komunikatu eta elkarriketatu ahalko baita isilpe-
an, edozein momentutan, egintza zigorgarri bat
egozten zaion unetik; gainera, abokatu hori aurre-
an egongo da deklarazio guztietan eta gauzatzen
diren identifikazio- eta bekaldura-eginbideetan edo
egitateak berreraikitzeke eginbideetan”.

“Ikertu edo auzipetuaren eskubide guztiak hiz-
kera ulergarrian eta hartzailearen inguruabar per-
sonaletara egokituta jakinaraziko zaizkio, hau da,
adina, heldutasun-maila edo desgaitasuna kon-
tuan hartuta”.

“Helburu horrekin bildu zen Hizkera Juridiko-
aren Argitasunerako Batzordea, zeinen gomen-
dioak kontuan hartu baitziren lege honetako
arauak idazteko orduan. Batzordearen ondorioen
artean dago esandako hitzaren konnotazio negati-
boak eta estigmatizatzaileak ekidin behar direla,
eta hizkera zigor-arloko prozesuaren fase bakoit-
zean gertatzen den errealitatera egokitu behar
dela. Arrazoi horiek direla eta, egotzi hitzaren
ordez beste egokiago batzuk erabili behar dira,
hala nola ikertu eta auzipetu, prozesuaren fasea-
ren arabera. Erreformak egin ditu ondorio horiek.
Horrela, hitz horietako lehenengoak delitu batekin
duen erlazioagatik ikerketapean dagoen pertsona
identifikatzeko balioko du; auzipetu terminoarekin,
berriz, oro har, kausaren instrukzioa amaitu oste-
an, agintaritzak judizialak delitu-egitate jakin batean

parte hartu izana formalki egozten dion pertsona
izendatuko da”.

68. artikulua eragina dauka pertsona bat iker-
tuaren egoera prozesalean jartzen bada zigor pro-
zesu batean delitu zehatz batzuk direla-eta, baina
ikertuaren figura hori zigor kodean sartu zen esku-
bideak aitortzen dituen figura gisa; zehazki, defen-
tsarako eskubidea.

Gainera, inputatuaren figura ezin da ikertuaren
figuraren pare jarri, zeren eta inputatuarena bitan
bereizi da: ikertua eta auzipetua. Alegia, 68. arti-
kuluaren egungo idazketak ondorio negatiboak
dauzka pertsona batengan zigor-arloan bere esku-
bideak jakinarazten zaizkion une berean.

Egungo idazketaren beste arazoetako bat da
Prozedura Kriminalaren Legean ez dela argitzen
pertsona batek noiztik aitzina daukan ikertuaren
izaera; hortaz, 68. artikulua aplikazioak arazo-
ak sor ditzake, eta, beraz, segurtasun juridikoaren
izenean bidezkoa da zehaztea zigor prozesuaren
une bat, ez dezan irakurketa bat baino gehiago
egiteko biderik eman.

Egungo idazketa nahasgarria da eta irakurketa
bat baino gehiago egiteko bidea ematen du, baita
ikertuaren izaera duen pertsona batek dimisioa
eman beharri buruz ere; izan ere, honako hau
dio: “(...) ulertuko du berak karguan segitzea bate-
raezina dela herritarrei printzipio etikoen indarrak
eta instituzioen ospe ona babesteko beharraz
eman behar zaien konfiantzarekin”.

Azkenik, artikulua “ustelkeria” delituez hitz
egiten badu ere, zigor kodean ez dira hitzez hitz
aipatzen bertan ustelkeria delitu gisa jasotzen
direnak.

Herritarrek administrazio publikoekiko eta,
batez ere, politikarekiko duten konfiantza oso kal-
tetuta dagoen mundu honetan, egoki da eredu-
garritasuna ziurtatuko duten etika- nahiz osotasun-
jarrerak izatea.

Halere, azken urteotako esperientzia ikusita,
bidezkoa da artikulua hori berrikustea, segurtasun
juridiko handiagoa emateko eta balizko lege-haus-
te baten zantzu gehiago dauden une batera
geroratzeko, zigor prozesuan, haren ondorioak.
Hona aldaketak: tituluaren idazketa berria, non
jarrera-kode bat ezartzen baita, argi utzita proze-
suaren zein unetan sortzen diren ondorioak, zer
delituk eragiten duten hori abiaraztea, kargua utzi
beharra (ez soilik kargua uzteko borondatea), eta,
azkenik, baina ez garrantzi txikiagoa duelako,
epeak.

Artikulu bakarra. Nafarroako Gobernuari eta Lehendakariari buruzko abenduaren 3ko 14/2004 Foru Legearen 68. artikulua aldatzen da. Hona testua:

“68. artikulua. Jarrera-kodea, administrazio publikoaren aurkako delituak direla-eta.

1. Goi-kargudun bati edo izendapen askeko bati Zigor Kodean aurreikusitako Administrazio Publikoaren aurkako delituetako bat ustez egin izanagatik ahozko judizioaren hasiera edo behin-behineko espetxeratzearen kautelazko neurria jakinarazten zaion unean, ulertuko du berak karguan segitzea bateraezina dela herritarrei printzipio etikoen indarraz eta instituzioen ospe ona

babesteko beharraz eman behar zaien konfiantzarekin, eta, hortaz, bere karguari uko egin beharko dio.

2. Uko egite hori berehala aurkeztu beharko dio kargurako izendatu zuenari.

3. Uko egiten ez badio, izendatu zuen pertsonak hiru egun naturaleko epean kendu beharko du kargutik”.

Azken xedapen bakarra. Indarra hartzea.

Foru lege honek Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratu eta biharamunean hartuko du indarra.